

INFORMACJA PRASOWA

Za nami Finał III edycji Programu edukacyjnego OCALIMY ŚWIAT (OŚ). Wzięło w niej udział ponad 6 tys. uczennic i uczniów oraz 250 edukatorek i edukatorów ze 101 placówek z 78 miejscowości w całym kraju. Uczennice i uczniowie uczestniczący w Programie OŚ zdobyli wiedzę ekologiczną, poznali sens uniwersalnych wartości moralnych, takich jak szacunek, odpowiedzialność, uczciwość czy mądrość, przekonali się o potrzebie współdziałania dla wspólnego dobra i zrealizowali własne projekty proekologiczne na rzecz najbliższego otoczenia.

Organizatorem Programu OŚ jest Fundacja „Cała Polska czyta dzieciom”, jego Partnerem merytorycznym – Fundacja WWF Polska, a Partnerzy strategiczni to ING Bank Śląski S.A. oraz Visa. III edycja Programu OŚ odbywała się pod honorowym patronatem Ministerstwa Klimatu i Ochrony Środowiska oraz Biblioteki Narodowej.

Program OŚ został zainaugurowany we wrześniu 2021 r. i do tej pory wzięło w nim udział ponad 57 tys. uczennic i uczniów. Jak mówiła podczas Finału jego III edycji Irena Koźmińska, Prezes Fundacji „Cała Polska czyta dzieciom”: „Stworzyliśmy Program Ocalimy Świat, wiedząc, że kryzys ekologiczny bardzo niepokoi młode pokolenie. Dzieci i młodzież też chcą się włączyć w ratowanie naszej planety, w tym gatunków zwierząt i roślin zagrożonych przez eksploatacyjną działalność człowieka. Dzięki Programowi OŚ młodzi ludzie przekonują się, że budując świadomość ekologiczną i zmieniając nawyki, możemy wpłynąć na spowolnienie zmiany klimatu i nie dopuścić do dalszej dewastacji środowiska”.

Uczestnicy Programu OŚ zyskują rzetelną wiedzę, skuteczne narzędzia, zrozumienie wartości i przede wszystkim – poczucie sprawczości. **Program jest skierowany głównie do klas od I do VIII szkół podstawowych**, ale może być również z powodzeniem realizowany przez uczennice i uczniów szkół ponadpodstawowych. W tym roku do Programu OŚ dołączyły zespoły szkół centrum kształcenia rolniczego. Oprócz szkół organizatorami Programu OŚ mogą być biblioteki i inne placówki edukacyjne.

Wyjątkowość Programu OŚ polega na połączeniu komponentów: **ekologicznego, moralnego, społecznego i cyfrowego**. Na potrzeby programu powstała seria trzech zbiorów opowiadań OCALIMY ŚWIAT napisanych przez najlepszych polskich autorów dla dzieci i młodzieży: „Oddech smoka” (dla klas I-III), „Latający talerz” (dla klas IV-VI), „Sieci widmo” (dla klas VII-VIII i starszej młodzieży). Pakiet książek otrzymały wszystkie placówki, które zgłosiły się do III edycji Programu OŚ. Zakup i wysyłkę książek dla wszystkich bibliotek biorących udział w programie sfinansowała **Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego**. Po lekturze opowiadań i zajęciach warsztatowych na temat problemów ekologicznych i uniwersalnych wartości moralnych, takich jak szacunek, odpowiedzialność czy mądrość, uczniowie przeprowadzają własne projekty proekologiczne na rzecz otoczenia i lokalnej społeczności. Do realizacji swoich działań i ich promocji mogą wykorzystać rekomendowane narzędzia cyfrowe.

Podczas Finału prowadząca spotkanie Katarzyna Stoparczyk, redaktorka radiowej Trójki, poprosiła Joannę Warmuz, Starszą Ekspertkę ds. Zrównoważonego Rozwoju z Biura Zarządu ING Banku Śląskiego S.A., o podzielenie się swoimi doświadczeniami oraz podsumowanie roli ING Banku Śląskiego. Pani Joanna wspomniała o książce „Ty też możesz uratować świat. Opowieści z Pietruszkowej Woli”, zwróciła też uwagę na zasadę ekonomii współdzielenia, która zakłada, że „nie każdą potrzebną nam rzecz musimy posiadać – możemy się rzeczami wymieniać lub je sobie pożyczać, jak np. namiot na wakacje czy kosiarkę. Opowiedziała też o Błotach Rakutowskich, projekcie realizowanym przez Fundację WWF Polska, lokalne Towarzystwo Przyrodnicze Alauda ze wsparciem ING Banku Śląskiego. Celem inicjatywy jest ochrona i odtwarzanie siedlisk rzadkich gatunków ptaków siewkowych i płazów na terenie Natura 2000 Błota Rakutowskie, m.in. poprzez przywracanie otwartego krajobrazu łąk za pomocą wykaszania szuwarów, usuwania krzewów i nasadzonych drzew, ekstensywnego użytkowania łąk, w tym wypasu koników polskich.

Mateusz Oleksy, dyrektor generalny Visa w Polsce, docenił z kolei wartość Programu: „Cieszę się, że Visa po raz kolejny mogła być częścią tej wyjątkowej inicjatywy. Tegoroczna edycja Programu imponuje

nie tylko skalą, ale przede wszystkim tym, ile dobrego wnosi w życie młodych ludzi. Nie byłoby to możliwe bez zaangażowania Patronów, Organizatorów, Partnerów i najważniejszych bohaterów tego przedsięwzięcia – niesamowitych uczennic i uczniów. Ich pomysły, energia i troska o naszą planetę pokazują, że młodsze pokolenia mają dużą świadomość tego, jak ważne są proekologiczne działania oraz zmiana nawyków. Dzięki Programowi uczestnicy mogli tę wiedzę dodatkowo pogłębić i dzielić się swoimi doświadczeniami oraz kreatywnością z większą grupą”.

Filmowe pozdrowienia dla uczestniczek i uczestników III edycji Programu OŚ przekazała też Klara Rościszewska, Kierowniczka Zespołu Edukacji Fundacji WWF Polska: „Fundacja WWF Polska z dumą już po raz trzeci uczestniczy w Programie „Ocalimy Świat” jako Partner merytoryczny. Od lat działa na rzecz ochrony przyrody, wierząc, że właśnie poprzez edukację i zaangażowanie młodego pokolenia możliwa jest realna zmiana. Program OŚ jest wyjątkowym przykładem synergii wiedzy, wartości i działania – kluczowych elementów budowania odpowiedzialnej postawy wobec środowiska. Cieszymy się, że uczennice i uczniowie, edukatorki i edukatorzy z całej Polski tak licznie i z pasją angażują się w działania na rzecz klimatu, ochrony różnorodności biologicznej i budowania społecznej wrażliwości. Projekty zrealizowane w III edycji OŚ pokazują, że nawet najmniejsze działania lokalne – jak założenie łąki kwietnej, ochrona sadu, zbiórka elektroodpadów czy wsparcie dzikich zwierząt – mają ogromne znaczenie i mogą inspirować innych”.

Finał Programu odbył się 17 czerwca, w Dniu Walki z Pustynnieniem i Suszami. Podczas tego wydarzenia dr hab. Tomasz Samojlik z Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, który jest również autorem kilku opowiadań z serii OŚ, opowiedział o sposobach zapobiegania brakowi wody. „Każdy z nas może zacząć wykorzystywać wodę deszczową. Nawet na balkonie można postawić zbiornik na deszczówkę, która ma mnóstwo zastosowań: można nią podlewać rośliny, umyć narzędzia ogrodowe lub samochód. (...) Oszczędzanie wody w gospodarstwie domowym ma bezpośrednie przełożenie na to, co się dzieje w środowisku. Im więcej jej zużywamy, tym szybciej będziemy odczuwać jej braki” – mówił. Dowiedzieliśmy się też, że łąka kwietna o wiele lepiej wchłania wodę niż koszony trawnik i działa jak gąbka, utrzymując wilgoć i zapobiegając suszy.

Poznajcie projekty proekologiczne uczennic i uczniów nagrodzone oraz wyróżnione w III edycji Programu OŚ!

I nagroda (ex aequo) i GRAND PRIX III edycji Programu OŚ

Projekt „**Na ratunek zwierzętom**”

<https://www.youtube.com/watch?v=8SS-9rhWeuA&t=2s>

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 5 w Jaworznie

Biblioteka zaprosiła do współpracy uczniów VI klasy SP nr 5 w Jaworznie, którzy postanowili w formie reportażu opowiedzieć o problemach zwierząt mieszkających wokół nas. Poznając ich potrzeby, możemy je lepiej zrozumieć i pomóc im przetrwać. Odwdzięczą się za to, utrzymując w równowadze nasz wspólny ekosystem!

I NAGRODA (ex aequo)

Projekt „**Dbamy o sady, łąki i owady**”

<https://www.youtube.com/watch?v=IPzILhiggGI>

Organizator: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Nakle Śląskim

Uczniowie posadzili drzewka wiśni (stare odmiany odporne na choroby i szkodniki), założyli łąkę kwietną i zbudowali dom dla owadów. Projekt realizowała cała klasa technikum – architekci krajobrazu opracowali projekt sadu i dobrali odpowiednie rośliny, a uczniowie z kierunku mechanizacji zaprojektowali i zbudowali konstrukcję domu dla owadów.

II NAGRODY (ex aequo)

- Projekt „Nie podgrzewaj atmosfery!”

<https://www.youtube.com/watch?v=3b7FwJ4lELk&t=1s>

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie

Uczestniczki projektu wymyśliły temat projektu i stworzyły broszurę edukacyjną w formie komiksu oraz karty obrazkowe do teatrzyku kamishibai. W maju br. przeprowadziły kampanię edukacyjną w swojej szkole nt. zapobiegania pożarom w lasach.

- Projekt „Zdrowo jemy – planetę ratujemy!” <https://www.youtube.com/watch?v=cIXKDGt6T8o&t=1s>

Organizator: Szkoła Podstawowa w Długiem k/Szprotawy we współpracy z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szprotawie

Przy realizacji projektu szkoła współpracowała z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szprotawie. Na warsztatach z recyklingu uczestnicy stworzyli warzywa i owoce – rekwizyty do przedstawiania edukacyjnego. Wymyślili też zabawne wierszyki-ekolepieje, które zaprezentowali całej społeczności szkolnej. Zostały one też wydrukowane oraz zilustrowane i są teraz ozdobą szkolnej wystawy. Przykładowe ekolepieje: „Lepiej resztki kompostować, niż wyrzucać i marnować”, „Lepiej jeść zdrowo, niż fastfoodowo”.

- Projekt „Razem możemy więcej – wielka zbiórka elektroodpadów”

<https://www.youtube.com/watch?v=XpPT3DNP9Cs&t=2s>

Organizator: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augustyna Suskiego w Nowym Targu

Celem projektu była zbiórka elektroodpadów i budowanie świadomości ekologicznej wśród szkolnej społeczności na temat szkodliwości substancji zawartych w elektrośmieciach oraz możliwości ich recyklingu i przetwarzania. Społeczność szkolna zebrała 1600 kg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W projekcie udział wzięli uczniowie i nauczyciele.

III NAGRODY (ex aequo)

- Projekt „Misja Planeta, czyli podcastowy zawrót głowy w Łowickim Ośrodku Kultury”

<https://www.youtube.com/watch?v=hE7UA88-eYE&t=1s>

Organizator: Łowicki Ośrodek Kultury

W ramach projektu powstało 7 słuchowisk tematycznych, dla których punktem wyjścia były opowiadania z serii „Ocalimy Świat”. Podcasty udostępniane są na oficjalnej stronie miasta Łowicza, Łowickiego Ośrodka Kultury oraz w szkołach, gdzie omawiane są na lekcjach biologii i przyrody.

- Projekt „Nawłoc naciera”

<https://www.youtube.com/watch?v=SleBrHvv9MM&t=1s>

Organizator: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bydgoszczy

Uczestniczki projektu postanowiły w profesjonalny sposób oznaczyć siedliska IGO, czyli inwazyjnych gatunków obcych, na pobliskim terenie. Odnotowały dziesiątki stanowisk gęsto porośniętych nawłocią, nawet na terenach popożarowych ze szczątkową roślinnością. Zarekomendowały działania eliminujące nawłoc, by zachować bioróżnorodność miejsca objętego projektem.

- Projekt „Wielkanocne palmy na ratunek zwierzętom zagrożonym wyginieciem”

<https://www.youtube.com/watch?v=MBkOqlaanZs>

Organizator: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łazach

W kwietniu br. uczniowie zorganizowali wielkanocny kiermasz, poprzedzony warsztatami ekologicznymi prowadzonymi przez rodziców i nauczycieli. Podczas kiermaszu uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły kupowali palemki, ozdoby i słodkości, dzięki czemu zebrali 8 307 zł. Środki przeznaczone na adopcję zagrożonych gatunków zwierząt w ramach działań WWF, akcję Adoptuj Pszczolę, poprawę bioróżnorodności na szkolnych placach zabaw poprzez zakup karmników i budek lęgowych, a także wsparcie zwierząt w pobliskim schronisku.

- Projekt „Zróbmy to dla zwierzaka i planety”

<https://www.youtube.com/watch?v=M4Dmpa0K7nk>

Organizator: Zespół Szkół nr 12 w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu

Angażując zarówno dzieci, jak i dorosłych, projekt promuje postawy proekologiczne i empatię wobec zwierząt. W ramach inicjatywy organizowane były (i nadal będą): zbiórki używanych książek i polarów, warsztaty z tworzenia mat wędrownych dla zwierząt ze zbędnych, używanych tekstyliów oraz działania edukacyjne na temat wpływu nadprodukcji ubrań na środowisko.

WYRÓŻNIENIA SPECJALNE

- Projekt „Akcja WYMIENIAJKA”

<https://www.youtube.com/watch?v=7o7pjyDPJa8>

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Sulejowie

- Projekt „Małe owady – wielka sprawa”

<https://www.youtube.com/watch?v=F1sWgTkGQig&t=2s>

Organizator: Biblioteka Publiczna Gminy Linia – Filia w Strzeczcu

- Projekt „Zaloguj się do NATURY!”

<https://www.youtube.com/watch?v=d5LgtuYa1gg>

Organizator: Zespół Szkół Specjalnych nr 1 w Kielcach

- Projekt „EKOpomysł w akcji”

<https://www.youtube.com/watch?v=gTBW7VcTteo>

Organizator: Zespół Szkół Specjalnych w Erminowie

WYRÓŻNIENIA

- Projekt „Nasze zielone osiedle”

<https://www.youtube.com/watch?v=QfALItROUjo>

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 7 im. rtm. Witolda Pileckiego we Wrocławiu

- Projekt „Świat zamknięty w kropli wody”

<https://www.youtube.com/watch?v=1tQ7m6goRSQ>

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 12 w Elblągu

- Projekt „Ziemia w naszych rękach”

https://www.youtube.com/watch?v=tudQ-MGf_FA

Organizator: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Sandomierskiej w Sandomierzu

- Projekt „Zasoby naturalne wokół nas”

<https://www.youtube.com/watch?v=wWuLh4i13MY&t=1s>

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolszewie

- Projekt „Ocalimy świat z biblioteką na Bazylińskiej”

<https://www.youtube.com/watch?v=Ptashg6oRA4&t=4s>

Organizator: Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy – Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży nr 2

- Projekt „Ocalimy świat – z ekologią za pan brat!”

https://www.youtube.com/watch?v=6GJFJYCGq_w&t=2s

Organizator: Gminna Biblioteka Publiczna w Lubomierzu

- Projekt „Adoptuj – nie kupuj!”

<https://www.youtube.com/watch?v=NPbFLN6-b-U>

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Działdowie

- Projekt „Na ratunek Planecie”

<https://www.youtube.com/watch?v=iJbC2jb2EHM&t=21s>

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Korczaka w Świebodzicach

Pełne nagranie Finału III edycji Programu OCALIMY ŚWIAT (17.06.2025) dostępne jest na:

<https://www.youtube.com/watch?v=O3ez9ZKTm-l&t=1947s>

Rada honorowa Programu OŚ:

- prof. dr hab. Tadeusz Gadacz – filozof, recenzent fundacyjnej książki „Z dzieckiem w świat wartości”
- Małgorzata O'Shaughnessy – b. Dyrektor Generalna Visa CEE, członkini Rady Honorowej Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”
- prof. dr hab. Jacek Pyżalski – pedagog, badacz, specjalista od zastosowania przez młodzież narzędzi cyfrowych
- dr Marzena Żylińska – pedagog, autorka książki „Neurodydaktyka”, założycielka ruchu „Budząca się szkoła”

Ambasadorzy Programu OŚ:

- Krystyna Czubówna – lektorka, dziennikarka, prezenterka programów informacyjnych, której głos kojarzymy najbardziej z filmami przyrodniczymi
- Grzegorz Kasdepke – autor książek dla dzieci i młodzieży
- Agnieszka Kobus-Zawojska – wioślarka, srebrna medalistka olimpiady w Tokio w 2021 r. oraz medalistka olimpiady w Rio de Janeiro w 2016 r.
- Joanna Racewicz – dziennikarka, prezenterka telewizyjna i radiowa
- Dorota Sumińska – lekarz weterynarii, psycholog zwierzęcy, publicystka, autorka książek i propagatorka dobrego traktowania zwierząt
- dr hab. Tomasz Samojlik – pracownik Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, badacz historii przyrodniczej Puszczy Białowieskiej, autor książek i komiksów dla dzieci i młodzieży popularyzujących wiedzę nt. przyrody i ekologii

Patroni medialni: Onet, Wyborcza.pl, Grupa Cogito, Radio dla Ciebie, Librus, Sygnał, Szkoła

Wspiera nas: FRŚI, Prószyński i S-ka

Więcej informacji o Programie OŚ: www.ocalimyswiat.pl